

Wymagania edukacyjne z historii w klasie VI

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:
nie opanował wiadomości przewidzianych podstawą programową.	<ul style="list-style-type: none"> - pamięta datę: 1492, - pamięta daty: 1772, 1793, 1795, - pamięta datę: 1797, - pamięta daty: 1914, 11 XI 1918, 15 VIII 1920, 1 września 1939, 17 IX 1939, 8 V 1945, - zna postaci: Vasco da Gama, Michał Anioł, Rafael Santi, Jan Kalwin, Henryk VIII, - wskazuje granicę Polski w XVI w., - zna postaci: Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski, - zna postaci: Tadeusz Kościuszko, Stanisław August Poniatowski, - zna postaci: Henryk Dąbrowski, Józef Wybicki, - zna postaci: Józef Piłsudski, Hitler, Stalin, - rozumie pojęcie: barok, - rozumie pojęcia: fabryka, germanizacja, rusyfikacja, powstanie, Legiony Polskie - rozumie pojęcia: dyktatura, obóz koncentracyjny, okupant - rozumie pojęcia: analfabetyzm, bezrobocie, PRL 	<ul style="list-style-type: none"> - pamięta daty: 1525, 1572, - pamięta daty: 1596, 1655-1660, 1683, - pamięta daty: 1788-1792, 1794, - pamięta daty: 29 listopada 1830, 1830-1831, 1863, - pamięta daty: 1917, 1919-1921, 1 VIII 1944, 1981, 1989 - zna postaci: Vasco da Gama, Michał Anioł, Rafael Santi, Jan Kalwin, Henryk VIII, - zna postaci: Galileusz, Newton, Jan Sebastian Bach, Stefan Batory, - zna postaci: Monteskiusz, Stanisław Staszic, Hugo Kołłątaj, Stanisław Konarski, Tadeusz Rejtan, Katarzyna II, - zna postaci: Maria Skłodowska-Curie, Napoleon, książę Józef Poniatowski, polscy twórcy kultury romantyzmu i okresu pozytywizmu, - zna postaci: Lenin, Roman Dmowski, Ignacy Paderewski, Władysław Sikorski - rozumie pojęcia: 	<ul style="list-style-type: none"> - pamięta daty: 1525, 1572, - pamięta datę: 1605 - pamięta daty: 4 lipca 1776, 14 lipca 1789, - pamięta daty: 1807, 1809, 1848, - pamięta daty: 1922, 1933, 6 IX 1945, 1956, 1968, 1980, - pamięta daty: 1918-1939, 20-lecie międzywojenne - pamięta daty: 1997, 1999 - zna postaci: Jan Zamoyski, Bernardo Morando, Henryk Walezy, Stefan Batory, - zna postaci: Kartezjusz, przeor Augustyn Kordecki - zna postaci: Wolter, Mozart, Beethoven, Waszyngton, Jan Kiliński, Bartosz Głowacki - zna postaci: Pasteur, Bell, Edison, Roentgen, Watt, Józef Bem, Drzymała, - zna postaci: Benito Mussolini, Tadeusz Mazowiecki, Michaił Gorbaczow - zna postaci: polskich noblistów, prezydentów Polski - wymienia przyczyny i 	<ul style="list-style-type: none"> - pamięta daty: 1949, 1655, - pamięta datę: 1969 - zna postaci: Kazimierz Pułaski, Benjamin Franklin - zna przedstawicieli okresu międzywojennego, okresu wojny i okupacji, okresu powojennego - wyjaśnia, na czym opierał się trójpodział władzy Monteskiusza - omawia przyczyny i skutki rewolucji francuskiej - omawia przyczyny i skutki wojen o niepodległość kolonii angielskich, - omawia rolę króla w rozwoju oświaty i kultury w XVIII w. w Polsce - omawia wpływ przywilejów na umocnienie szlachty w państwie, - umie przedstawić przebieg najważniejszych wypraw odkrywczych, - wskazuje skutki reformacji i próby przywrócenia jedności chrześcijan - rozumie pojęcia: empiryzm, racjonalizm, pospolite ruszenie, 	<ul style="list-style-type: none"> - pamięta datę 1846 - zna postaci: Stanisław Żółkiewski, Jan Karol Chodkiewicz, Bohdan Chmielnicki - porównuje poglądy humanistów i myślicieli średniowiecza - przedstawia pozycję stanów w Polsce szlacheckiej - charakteryzuje wpływ sztuki baroku na ożywienie uczuć religijnych - wskazuje zabytki barokowe w regionie - wskazuje na mapie i omawia zmiany granic Polski w wyniku wojen w XVII w - potrafi opowiedzieć o walkach, w czasie powstania Chmielnickiego i potopu szwedzkiego, związanych z regionem - potrafi sporządzić biogram wybranego dowódcy polskiego z XVI-XVII w - na podstawie różnych źródeł informacji uzupełnia wiedzę o wybitnych przedstawicielach epoki - potrafi ocenić wpływ

	<p>- rozumie pojęcia: obywatel, gmina, wójt, burmistrz, prezydent, radny,</p> <p>- rozumie, dlaczego należy okazywać szacunek symbolom narodowym,</p> <p>- rozumie pojęcia: trójpodział władzy, konstytucja, liberum veto,</p> <p>- wyjaśnia, dlaczego 11 XI i 15 VIII są obchodzone jako święta państwowe,</p> <p>- umie określić administracyjne położenie swojej miejscowości.</p>	<p>kompas, busola, karawela, kolonia, humanizm, renesans, reformacja, tolerancja, szlachta</p> <p>- rozumie pojęcia: Nowy i Stary Świat, protestantyzm, heretyk, arras, przywilej, magnateria, stan,</p> <p>- rozumie pojęcia: ekumenizm, mecenas, sejm walny, demokracja szlachecka, indeks ksiąg zakazanych, Rzeczpospolita Obojga Narodów,</p> <p>- rozumie pojęcia: opera, husaria, potop szwedzki,</p> <p>- rozumie pojęcia: rewolucja przemysłowa, uwłaszczenie, równouprawnienie, emigracja, zsyłka,</p> <p>- rozumie pojęcia: ententa, państwa centralne, komunizm, faszyzm, koalicja antyhitlerowska, bomba atomowa, NATO, Układ Warszawski</p> <p>- wymienia przyczyny wojen z sąsiadami,</p> <p>- wskazuje na mapie państwa, z którymi prowadziliśmy wojny w XVII w.</p> <p>- wyjaśnia, dlaczego Marcin Luter wystąpił przeciwko Kościołowi katolickiemu</p> <p>- określa, na czym polegały zmiany w życiu ludzi w epoce renesansu,</p> <p>- opowiada o roli regionu w Rzeczpospolitej w wymienionym okresie</p>	<p>skutki odkryć geograficznych,</p> <p>- omawia wkład ostatnich Jagiellonów w rozwój kultury,</p> <p>- wyjaśnia twierdzenie "Polska państwem bez stosów"</p> <p>- rozumie pojęcia: oświecenie, rewolucja, płodozmian,</p> <p>- omawia wpływ odkryć i wynalazków na poszerzenie wiedzy człowieka o świecie,</p> <p>- rozumie pojęcia: bolszewicy, plebiscyt, nazizm, stalinizm, żelazna kurtyna,</p> <p>- wymienia przyczyny wybuchu I wojny światowej i jej skutki</p> <p>- rozumie pojęcia: euro, ONZ,</p> <p>- rozumie główne cele i zadania Unii Europejskiej</p> <p>- umieszcza postaci i wydarzenia na osi czasu,</p> <p>- rozumie pojęcia: piechota wybraniecka, odsiecz,</p> <p>- rozumie pojęcia: burżuazja, proletariat, urbanizacja, Wiosna Ludów, autonomia, rugi pruskie</p> <p>- omawia główne przyczyny wybuchu rewolucji przemysłowej i skutki,</p> <p>- omawia główne przyczyny Wiosny Ludów,</p> <p>- rozumie pojęcia: COP, Liga Narodów, penicylina</p>	<p>sarmatyzm, żupan, kontusz,</p> <p>- omawia wpływ wojen na sytuację polityczno-gospodarczą Polski w XVII w.</p> <p>- wyjaśnia wpływ odkryć i wynalazków na poszerzenie wiedzy człowieka o świecie</p> <p>- analizuje źródła ikonograficzne i omawia cechy architektury i sztuki barokowej</p> <p>- porównuje i wskazuje różnice w budowlach barokowych i renesansowych</p> <p>- potrafi opisać strój szlachecki</p> <p>- potrafi opowiedzieć o obiadach czwartkowych, analizując tekst źródłowy</p> <p>- potrafi dostrzec znaczenie konstytucji majowej dla państwa polskiego</p> <p>- potrafi wskazać wkład Polaków w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych</p> <p>- rozumie pojęcie: praca organiczna,</p> <p>- wie, jakich praw i dlaczego domagało się społeczeństwo XIX w.</p> <p>- omawia wpływ osiągnięć naukowo-technicznych na warunki życia ludzi,</p> <p>- wie, z czego wynikały różnice w rozwoju gospodarczym poszczególnych zaborów,</p> <p>- rozumie znaczenie hasła</p>	<p>idei oświecenia na ustrój współczesnych państw</p> <p>- umie uporządkować wydarzenia z dziejów regionu i połączyć je z wydarzeniami z dziejów Polski i Europy,</p> <p>- wykonuje słownik wynalazków, które uczyniły życie ludzi wygodniejszym</p> <p>- uzasadnia, dlaczego Kraków był centrum kultury polskiej w XIX w.</p> <p>- łączy historię najbliższej okolicy z polskimi powstaniem narodowymi</p> <p>- rozumie pojęcie: Generalna Gubernia</p> <p>- wyjaśnia, na czym polegało przełomowe znaczenie wydarzeń z 1989 r.</p> <p>- wykonuje mapkę miejsc pamięci narodowej związanych z walką i męczeństwem Polaków w II wojnie światowej</p> <p>- sporządza kalendarium II wojny światowej z uwzględnieniem udziału Polaków w walkach na frontach II wojny światowej</p> <p>- przedstawia wybrane przykłady z życia państw komunistycznych,</p> <p>- zna polskich sportowców (medalistów, olimpijczyków)</p> <p>- umie wykonać wykres przedstawiający skład procentowy mniejszości narodowych</p> <p>- potrafi, na podstawie</p>
--	---	---	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny i skutki wybuchu II wojny światowej, - rozumie pojęcia: mniejszość narodowa, broń masowej zagłady, cenzura - korzysta z różnorodnych źródeł historycznych, - potrafi rozpoznać strój szlachecki, - rozumie pojęcia: Komisja Edukacji Narodowej, insurekcja, encyklopedyści, absolutyzm, kosynierzy, - rozumie pojęcia: województwo, powiat, samorząd terytorialny, Unia Europejska - rozumie, na czym polegają kompetencje lokalnych instytucji władzy - rozumie, co to znaczy być członkiem lokalnej społeczności - potrafi wskazać na mapie Stany Zjednoczone i Francję - potrafi wskazać na mapie etapy rozbiorów Polski, - wskazuje na mapie granice Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego, - wskazuje na mapie obszary objęte polskimi powstaniami narodowymi, - wskazuje na mapie państwa, w których nastąpił rozwój przemysłu, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia wpływ powszechnego nauczania na zmniejszenie analfabetyzmu - wskazuje kontrasty życia codziennego doby baroku, - wskazuje na mapie miejsca bitew, - potrafi umieścić na osi czasu daty najważniejszych bitew w XVII w. - dostrzega istotę reform proponowanych przez twórców Konstytucji 3 maja, - dostrzega przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego, - dostrzega przyczyny upadku Rzeczypospolitej, - potrafi umieścić na osi czasu najważniejsze wydarzenia XVIII w. - wie, jakie konsekwencje ze strony zaborców ponosili Polacy w wyniku powstań, - wskazuje na mapie państwa biorące udział w Wiośnie Ludów, - na osi czasu umieszcza wyżej wymienione wydarzenia, - opowiada o zmianach w wyglądzie miast w XIX w. w wyniku rozwoju przemysłu - wyjaśnia znaczenie działalności i walk Polaków dla odzyskania niepodległości - wyjaśnia zagrożenie dla Polski wynikające z polityki ZSRR i Niemiec, 	<p>“za naszą i waszą wolność”</p> <ul style="list-style-type: none"> - opowiada, jak warunki życia ludzi zmieniają się w wyniku rozwoju cywilizacji, - porównuje warunki życia w poszczególnych zaborach - uzasadnia, dlaczego Kraków był centrum kultury polskiej w XIX w. - określa, pod jakim zaborem znajdowała się miejscowość, w której mieszka - ocenia zasługi twórców kultury w umacnianiu polskości - rozumie pojęcie: swastyka, zimna wojna, - omawia, na jakich zasadach opierał się ustrój wprowadzony w Rosji w 1917 r. - omawia różnice między państwem demokratycznym a totalitarnym, - omawia niebezpieczeństwa wynikające z poglądów skrajnie nacjonalistycznych - wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania warszawskiego - wskazuje zagrożenia wynikające z wyścigu zbrojeń - wyjaśnia, dlaczego w Polsce wielokrotnie dochodziło do wystąpień przeciwko władzy - podaje przykłady 	<p>zebranego materiału, scharakteryzować przemiany w życiu codziennym dotyczące omawianego okresu</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi sporządzić biogram wybranej postaci omawianego okresu, - rozumie istotę zmian w gospodarce polskiej po 1989 roku.
--	--	---	---	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie granice Polski po I i II wojnie światowej - wie, dlaczego Polacy podejmowali walkę o wolność i zachowanie polskości w XIX w., - wie, w jaki sposób zaborcy realizowali politykę wynaradawiania Polaków, - potrafi zaznaczyć na osi czasu daty wyżej wymienionych wydarzeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego doszło do podziału Europy po II wojnie światowej - wskazuje na mapie państwa biorące udział w I i II wojnie światowej - omawia formy terroru stosowane przez okupantów na ziemiach polskich - wskazuje na mapie państwa demokracji ludowej - omawia wkład Polaków w odbudowę zniszczonego kraju - dostrzega dodatnie i ujemne strony życia codziennego w Polsce Ludowej - potrafi wskazać na mapie państwa kandydujące do Unii Europejskiej. 	<ul style="list-style-type: none"> wrogości między ZSRR i USA - wskazuje na mapie państwa, w których obalono komunizm i państwa powstałe po upadku komunizmu, - omawia znaczenie reform dla odrodzonego państwa - rozumie, że postęp techniczny może szkodzić i służyć człowiekowi - umie pokazać na mapie ziemie zamieszkiwane przez mniejszości narodowe - dostrzega dodatnie i ujemne strony życia codziennego w Polsce Ludowej - rozumie, dlaczego organizacje i wybitne jednostki działają w obronie praw człowieka - potrafi określić korzyści wynikające z przystąpienia Polski do NATO i Unii Europejskiej - potrafi wskazać na mapie państwa kandydujące do Unii Europejskiej. 	
--	--	---	---	--	--

Uwaga dotycząca oceniania na każdym poziomie wymagań:

- aby uzyskać kolejną, wyższą ocenę, uczeń musi opanować zasób wiedzy i umiejętności z poprzedniego poziomu.